

Impak Industri Pelancongan Terhadap Penduduk Kampung Tellian Tengah, Mukah, Sarawak: Satu Kajian Awal

NUR FARAHIN BINTI SHUDIE* & NICHOLAS GANI

Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Malaysia Sarawak, 94300 Kota Samarahan, Sarawak, Malaysia

*Corresponding author: 96nurfarahin@gmail.com

ABSTRAK

Industri pelancongan merupakan salah satu aktiviti ekonomi yang mampu memberi pelbagai impak, baik yang positif mahupun yang negatif, kepada penduduk setempat. Makalah ini membentangkan hasil awalan kajian yang telah dijalankan terhadap impak industri pelancongan masyarakat Melanau di Lamin Dana kepada penduduk setempat yang tinggal di Kampung Tellian Tengah, Mukah. Pengumpulan data untuk kajian ini menggunakan kaedah pemerhatian dan temubual yang telah dijalankan di kalangan penduduk Kampung Tellian Tengah. Data kajian dianalisis secara kualitatif untuk mengenalpasti impak-impak hasil daripada aktiviti pelancongan di Lamin Dana. Hasil analisis awal mendapati impak yang telah dialami oleh penduduk setempat adalah dalam aspek ekonomi, budaya dan kehidupan, serta infrastruktur dan persekitaran.

Kata kunci: Impak industri pelancongan, Melanau, Mukah, pelancongan, Sarawak

ABSTRACT

Tourism is an economic activity that can contribute various impacts (both positive and negative) to local communities. This article presents the preliminary result of a research that was conducted in order to study the impacts of tourism at Lamin Dana on the lives of the local residents at Kampung Tellian Tengah, Mukah. The data for this study was collected using direct observation and interviews, which were conducted among the local residents of Kampung Tellian Tengah. The data were analysed qualitatively in order to identify the impacts from tourism activities at Lamin Dana. The preliminary results show that the impacts experienced by the local residents are in the aspects of economy, culture and life, and infrastructure and environment.

Keywords: Impacts of tourism, Melanau, Mukah, Sarawak, tourism

Copyright: This is an open access article distributed under the terms of the CC-BY-NC-SA (Creative Commons Attribution-Non Commercial-Share Alike 4.0 International License) which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, for non-commercial purposes, provided the original work of the author(s) is properly cited.

PENGENALAN

Pelancongan adalah salah satu industri ekonomi yang utama dan ternyata pesat membangun di negara Malaysia pada hari ini (Hitchcock & King, 2003). Hal ini juga dilihat berlaku di negeri Sarawak yang mempunyai pelbagai etnik dan budaya yang menjadi tarikan kepada para pelancong tahun demi tahun. Walau bagaimanapun, kajian-kajian lepas telah menunjukkan bahawa industri pelancongan di serata dunia telah membawa kepada pelbagai impak kepada masyarakat setempat (Hassan & Siddique, 2016). Kajian-kajian terdahulu telah membincangkan impak-impak industri pelancongan ini dari pelbagai sudut. Contohnya, impak kepada pembangunan infrastruktur sesuatu kawasan (Nayomi & Gnanapala, 2015), impak kepada ekonomi tempatan (Mochechela, 2010; Samad, Shukor & Mohd. Salleh, 2013), impak kepada kehidupan sosial dan budaya masyarakat setempat (Enemu & Oduntan 2012; Jaafar, Paijo, Mohamad & Ismail, 2016; Mochechela, 2010; Spanou, 2007; Zaidan, 2016; Zhuang, Yao & Li, 2019), dan impak kepada alam sekitar (Andereck, Valentine, Knoop & Vogt, 2005; Brunt & Courtney, 1999; Mason, 2008; Mohd. Salleh, Shukor & Mohd. Idris, 2017; Sunlu, 2003). Menyedari hal ini, satu kajian telah dijalankan untuk melihat sama ada aktiviti pelancongan turut mendatangkan kesan kepada masyarakat setempat di Sarawak. Dalam makalah ini, fokus diberikan kepada Lamin Dana yang merupakan sebuah tempat pelancongan yang terletak di Kampung Tellian Tengah, Mukah, Sarawak, yang memaparkan budaya masyarakat Melanau sebagai tarikan pelancong. Seterusnya, tujuan kajian